

ENTREVISTA

Sarah Waters

NOVEL·LISTA GAL·LESA

► ► ►

F.B.V. Com és que hi ha tantes bones escriptores lesbianes?

S.W. Suposo que és comprensible en el sentit que tradicionalment els escriptors han viscut de manera poc ortodoxa. També a moltes dones escriptores, el feminisme i el replantejament de la seva vida com a dones les va portar a relacionar-se amb altres dones, algunes definitivament, d'altres no.

F.B.V. Creu que té alguna importància, encara avui, definir-se com a lesbiana, gai, heterosexual...?

S.W. I tant! Que *Besar el vellut* hagi estat adaptada per a la televisió no hauria estat possible quan jo era una adolescent. M'encanta la idea que avui hi pugui haver noies adolescents que pensen en la seva sexualitat i que hagin vist *Besar el vellut*. El lesbianisme té millor imatge i està entrant a la vida normal. És tan normal que gairebé no cal definir-se, però alhora encara ha d'haver-hi canvis, cal millorar aspectes com el reconeixement legal de les parelles, l'adopció de fills... Mentre hi

*“Mentre hi
hagi problemes
és important
identificar-se
com a lesbiana
o gai; jo sento
aquesta
necessitat
política”*

hagi problemes és important identificar-se com a lesbiana o gai; sovint jo sento aquesta necessitat política.

F.B.V. No li he preguntat si és lesbiana. Ho és?

S.W. Ha, ha, ha! Sí, ho sóc, m'identifico com a lesbiana. Sovint no m'ho pregunten. Potser la gent veu que ho sóc, o se'm suposa. També és part del meu gènere com a escriptora. Però no és que tingui un missatge polític a dir, sinó que forma part de la meua vida, i per això mateix, de la meua escriptura.

F.B.V. Creu que un escriptor heterosexual podria escriure llibres com els seus?

S.W. Sí. Encara hi ha discussió al voltant de la possessió de les identitats, que de vegades limiten, però un escriptor blanc pot escriure una novel·la afro, o un escriptor pot escriure una novel·la des del punt de vista d'una dona, gairebé és ridícul dir-ho, de tant que s'ha fet.

F.B.V. Narrativament, la seva obra és molt cinematogràfica.

S.W. Sovint em diuen que sóc molt visual. És part de la meua manera d'escriure. Em sembla que és per la meua edat, perquè vaig créixer mirant la televisió. N'he parlat amb altres escrip-

JOSEP LOSADA

tors, i pensen el mateix: a causa del cinema i la televisió la nostra imaginació s'ha tornat molt visual. Quan escric veig el que passa i ho escric, i per això són llibres fàcils d'adaptar.

F.B.V. I com utilitza el llenguatge?

S.W. Em sento com un ventríloc, amb els meus personatges. He intentat capturar les veus que em sonen victorianes i alhora he intentat que soni prou modern. És una de les coses amb què més he gaudit escrivint, perquè he llegit moltes novel·les victorianes i m'he sentit parlant com elles.

F.B.V. Curiosament, l'època victoriana ha passat a la història per una moral molt repressiva.

S.W. Tenim molts estereotips sobre l'època. Tenim una imatge dels victorians com a molt hipòcrites, moralistes, però amb uns submons molt importants, com surt a la novel·la, però crec que això és molt menys cert del que creiem: vivim en una època hipòcrita. Hem de fer veure que

som qui hauríem de ser. Els victorians parlaven de sexe, tant com nosaltres, però d'una altra manera. A les ciutats victorianes hi havia prostitució, hi havia pornografia.

F.B.V. El món del sexe tan present i alhora tan discret a la seva obra... és sorprenent.

S.W. Vaig llegir una mica de pornografia victoriana per a *Besar el vellut*, així que sabia què hi havia. Vaig conèixer l'obra del col·leccionista Henry Spencer Ashbee, que sota el pseudònim de Pisanus Fraxi va escriure *l'Index librorum prohibitorum* i el *Catena librorum tacendorum*, tots dos plens de bibliografia pornogràfica. A *Falsa identitat* va inspirar el personatge de Christopher Lilly.

F.B.V. I vostè la va consultar, oi?

S.W. Sí. Has de seure en una taula especial. És una col·lecció tancada, un legat del segle XIX. Spencer Ashbee també tenia una gran biblioteca de llibres normals, i a donar-la a la Bibli-

oteca Britànica amb la condició que també es quedés la pornografia. Durant molts anys, però, no apareixia al catàleg, i fins i tot avui és en una part tancada de la biblioteca. És una col·lecció enorme que no s'adiu amb les idees generals sobre el segle XIX, són una altra cosa. També hi ha fotografia, perquè des del moment en què la fotografia es va desenvolupar es van fer fotos pornogràfiques, igual que va passar després amb el vídeo. És molt interessant i temptador.

F.B.V. I va escriure alguns passatges per llegir-los amb una ma...

S.W. No, de veritat que no. Bé, només un parell d'escenes... A *Besar el vellut* em vaig divertir molt, i volia descriure de què va el sexe lèsbic.

F.B.V. Per què uneix feminisme, socialisme i lesbianisme?

S.W. És una de les coses que em van interessar molt del segle XIX. Per a algunes persones era una època molt excitant en què

emergien moltes maneres noves de viure, igual que quan jo vaig anar a la universitat, als anys 80, sota el mandat de Margaret Thatcher, i hi havia molts grups antiracistes, feministes, progais, vegetarians..., era molt excitant, i imagino que a finals del segle XIX va passar igual. Per a molta gent era un món alternatiu, noves maneres de viure.

F.B.V. I per què això passa a les societats conservadores?

S.W. Els governs conservadors polititzen la gent. Com a reacció i contrast. La gent de la meua generació mirem els més joves i ens semblen molt apolítics, els estudiants semblen poc motivats, tot i que jo no crec que això sigui cert...

F.B.V. És que amb Blair també tenen un govern conservador.

S.W. Ha, ha, ha! Exactament. És liberal conservador, sí, però no com la Thatcher.

F.B.V. Creu que alguna dona heterosexual es pot convertir després d'haver-la llegit?

S.W. Tant de bo! Seria molt bonic! Però només crec que els

*“Sovint em
diuen que sóc
molt visual.
És part de la
meua manera
d'escriure.
Quan escric
'veig' el
que passa”*

meus llibres fan la gent més tolerant perquè fan l'homosexualitat normal, una part més de la vida.

F.B.V. I com responen les dones heterosexuals a les escenes de sexe?

S.W. De vegades s'exciten. Moltes dones heterosexuals han tingut fantasies lesbianes, igual que els homes però de manera diferent. Espero que tothom trobi alguna cosa excitant en els meus llibres, però no és que em preocupi. Sempre he pensat que si hi ha lloc per a un públic lector lesbiana, també hi ha espai per a altres lectors. No vull excloure ningú. Rebo cartes sobre tot de lesbianes, però també d'homes gais i heterosexuals.

F.B.V. Què escriu ara?

S.W. Estic escrivint una novel·la situada als anys 40. És molt interessant, tot i que al principi em va costar una mica i vaig haver de fer molta recerca. Però tinc clar que l'estil ha de ser un altre, perquè aquests llibres funcionen per explicar el segle XIX, però les veus, l'estil narratiu, fins i tot el nombre de pàgines, ha de ser diferent.

F.B.V. Es veu en el futur escrivint llibres que no tinguin cap component homosexual?

S.W. Potser sí.